

Latvijas Bankas preses dienesta
INFORMĀCIJA PRESEI

Rīgā 2020. gada 23. martā

Aicinām izzināt kultūrvēsturiskās vērtības kolekcijas monētās un balsot par 2019. gada tīkamāko monētu

Atbalstot #paliecmājās un #Ēkultūra iniciatīvu, Latvijas Banka aicina izmantot šo laiku, lai virtuāli izzinātu mūsu kultūrvēsturiskās vērtības, kas iemūžinātas Latvijas monētās.

Erudīcijas spēle "Izzini Latvijas monētās iekaltās kultūrzīmes" ļaus digitālajā vidē <https://www.letonika.lv/spele> pārbaudīt savas zināšanas par 2019. gadā izlaistajām monētām un vērtībām, par kurām tās stāsta. Savukārt, izvēloties sev tīkamāko monētu un nobalsojot par to aptaujā "Latvijas gada monēta 2019" (<https://www.delfi.lv/latvijas-gada-moneta-2019/>), iespējams kādu no tām laimēt.

Aicinām virtuāli iepazīt 2019. gadā izlaisto kolekcijas monētu stāstus par Latvijai svarīgām tēmām – kultūru, vēsturi, dabu un cilvēkiem. Kolekcijas monēta ["Kakīša dzirnavas"](#) ([videostāsts](#)) mudina atcerēties un no jauna pārlasīt iemīlotākās literārās pasakas, arī Kārļa Skalbes literāros darbus. Neparastas formas sudraba monēta ["Niklāvs Strunke"](#) ([videostāsts](#)) aicina doties vizuālās mākslas pasaulei un iepazīt Niklāva Strunkes mākslu un dzīvesstāstu. Divu autoru veidotā kolekcijas monēta ["Meža veltes"](#) ([videostāsts](#)) stāsta par mūsu tradīcijām un dabas bagātībām, savukārt patriotiskā monēta ["Brīvības cīņas \(1918–1920\)"](#) ([videostāsts](#)) nes izzinošu vēstījumu tiem, kuri interesējas par Latvijas vēsturi.

Tāpat aicinām virtuāli iepazīt arī citu kolekcijas monētu videostāstus, kuros var atrast gan mākslinieku sajūtas un pārdomas, veidojot monētas, gan viņu viedokli par tajās atspoguļotajām vērtībām, Latvijas Bankas YouTube kanālā: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLpPDoKZafemGALixfaFcNdxRiQFnm9xuC>.

Turpat iespēja uzzināt vairāk par tautumeitu uz mūsu naudas zīmēm:
<https://www.youtube.com/watch?v=qhtaZ0rLRvA>.

Ja ir vēlme pašam mēģināt radīt mākslas darbu, piedāvājam arī monētu mākslinieku padomus zīmēšanā. Tos sniedz Olga Šilova (<https://www.youtube.com/watch?v=tdhmdz62pEA>), Juris Petraškevičs (<https://www.youtube.com/watch?v=rOOvRyn8y7A>) un Gunārs Krollis (<https://www.youtube.com/watch?v=FNRYtMNm6fU>).

Erudīcijas spēle "Izzini Latvijas monētās iekaltās kultūrzīmes", kurā Latvijas Banka aicina pārbaudīt savas zināšanas un uzzināt vairāk par kultūras vērtībām, kas atspoguļotas kolekcijas monētās, norisināsies sadarbībā ar sabiedrību "Tilde", Kultūras informācijas sistēmu centru un Latvijas bibliotēkām portālā Letonika.lv. Pieci spēlētāji, kā arī piecas aktīvākās bibliotēkas savā īpašumā iegūs kolekcijas monētu "Brīvības cīņas (1918–1920)".

Savukārt sabiedrības aptauja "Latvijas gada monēta 2019", kas tiek rīkota sadarbībā ar portālu "Delfi" no 2020. gada 23. marta līdz 4. aprīlim, aicina ikvienu balsojot izteikt viedokli, kura no 2019. gadā izlaistajām kolekcijas monētām uzrunā ar māksliniecisko risinājumu, ir emocionāla, oriģināla un tematiski saistoša.

Aptaujas noslēgumā notiks izloze, un reģistrējušies balsojuma dalībnieki varēs laimēt kādu no 2019. gadā izlaistajām kolekcijas monētām. Aptaujas balvu fondā ir 12 monētu.

Aptaujas rezultāti tiks paziņoti 2020. gada 14. aprīlī un publicēti Latvijas Bankas interneta vietnē bank.lv, kā arī portālos "Delfi.lv" un "rus.Delfi.lv".

Papildus sabiedrības balsojumam arī Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ekspertu komisija noteiks mākslinieciskā izpildījuma ziņā izcilāko 2019. gada monētu. Būs arī īpaša sabiedrības "Tilde" un Kultūras informācijas sistēmu centra balva.

Latvijas monētas ir augstu novērtētas visā pasaule, saņemtas daudzas prestižas godalgas, pēdējā no tām – 2020. gada februārī, kad dizainera Artūra Analta veidotā inovatīvā "Medus monēta" tika atzīta par pasaules Gada monētu reprezentablākajā starptautiskajā monētu konkursā *Coin of the Year Awards* (COTY). Arī sabiedrības balsojumā "Latvijas gada monēta 2018" "Medus monēta" ieguva galveno balvu un tika atzīta par izcilāko Latvijas Bankas 2018. gada monētu.

Kopš 2004. gada, kad Latvijas Banka sāka rīkot šo sabiedrības aptauju, par Latvijas gada monētu atzītas "Laika monēta", "Barons Minhauzens", "Ciparu monēta", "Laika monēta II", "Laimes monēta", "Ūdens monēta", "Dzintara monēta", "Miglā asaro logs", "Sudraba pieclatnieks", "Šūpuļa monēta", "Kurzemes baroks", "Pasaku monēta I. Pieci kaķi", "Pasaku monēta II. Eža kažociņš", "Kalējs kala debesīs" un "Medus monēta".

Latvijas Banka kopš 1993. gada izlaidusi 98 lata un 35 eiro [kolekcijas monētas](#). Kopumā Latvijas monētu veidošanā piedalījušies vairāk nekā 50 Latvijas mākslinieku. Naudas zīmju tapšanā nozīmīga loma ir Latvijas Bankas monētu dizaina komisijai (sākotnēji – Latvijas Bankas monētu sižetiskā risinājuma komisija), kas darbojas kopš 1993. gada 12. novembra. Kopā ar Latvijas Bankas darbiniekiem šajā komisijā strādā Latvijā pazīstami mākslas un kultūras eksperti, mākslinieki un zinātnieki.

Latvijas Bankas preses dienests

Tālr. 67022594; 67022384

presesdienests@bank.lv

bank.lv | makroekonomika.lv | naudasskola.lv

